

Medsols

Kärnkraft nu eller aldrig?

För oss nygamla känns det både spännande och skrämmande att träda in i debattens kärna.

Å ena sidan Ukraina och det kvarliggande Tjernobyl-molnet samt det otänkbara Fukushima. Å andra sidan de historielösa teknikördarna som vädrar morgonluft för atomkraften i skuggan av klimathot och IPCC-rapport.

Vi har begåvats med två nytutkomna böcker som berättar kärnverksamheternas historia fram till idag. Åsa Mobergs tunga men lättlästa uppgörelse *Ett extremt dyrt och livsfarligt sätt att värma vatten* och Gösta Elmquist och Bo Levins lättsammare balansförsök *Kärnkraft – himmel och helvete*. Tillsammans ger dessa böcker

en bedövande argumentation för snabbast möjliga avbrytande av de extrema, dyra och okontrollerbara experimenten med kärnkraft och kärnvapen.

Det instabila och opålitliga Ukraina i kläm mellan Nato och Ryssland med 15 reaktorer i drift och 2-4 nya på gång är det fjärde mest kärnkraftsberoende landet i världen. Ukraina lär ha lämnat tillbaka sina kärnvapen till Ryssland men kunnandet finns naturligtvis kvar. Kärnkraft är, om man ska tolka Åsa Moberg, bara en biprodukt av kärnvapen. Ett skrämmande perspektiv på situationen i Ukraina.

IPCC-rapporten ger i sammanfattningen visst stöd åt kärnkraftsföreträdarna genom att nämna kärnkraften som ett av alternativen till fossilkraft. Om man fördjupar sig i rapporten står det klart att det som ska

ersätta fossilbränsle är först och främst effektivisering och besparing, därefter kol med CO²-fångare, därefter förnybart och till sist en liten gnutta kärnkraft. Inte så mycket för företrädarna att glädja sig åt. Särskilt inte med tanke på de enorma resurser som militära forskare världen över disponerar och som kunde ha präglat rapporten än mer.

Nu är det snart val till Europaparlamentet. Då finns det chans att stödja de kandidater och partier som ställer upp på den tyska linjen att ersätta både fossilt och kärnkraft med förnybart. På sikt måste vi kämpa för att Europa blir en kärnkraft- och kärnvapenfri zon.

*Jan Strömdahl
Joakim Pihlstrand-Trulp*

2014 är året med två viktiga val – du kan göra skillnad!

Folkkampanjen jobbar för fullt för att göra kärnkraften till en valfråga. För att genomföra detta behöver vi vara många människor över hela landet som hjälps åt!

Vill du veta vad som händer?

Vanliga media tiger, men vårt e-Nyhetsbrev kommer cirka en gång per månad. Här kan du läsa om vad som händer! Maila kansliet: info@folkkampanjen.se
Märk mailet: Nyhetsbrev

Hjälp oss att synas på gator och torg!

Solknappar och Solflaggor finns till försäljning på kansliet: Tel. 08- 841 490 eller per e-post: info@folkkampanjen.se
Mer info hittar du på vår nya hemsida: www.folkkampanjen.se. Märk mailet Beställning

Vill du bli lokal kontaktperson?

Vi söker nu lokala kontaktpersoner över hela landet. Folkkampanjen behövs nu ännu mer än tidigare!

I år är det valår och då vill vi att opinionen mot kärnkraft/kärnvapen och för hållbara, gröna energilösningar ska synas i valresultatet! Vill du hjälpa oss att sprida info på din ort? Läs mer på vår hemsida folkkampanjen.se under fliken "Lokalgrupper"

Startpaket för lokalgrupper

Nu finns ett startpaket för den som vill bilda en grupp på sin egen ort.

Maila kansliet: info@folkkampanjen.se
Märk mailet: Startpaket

Folkkampanjen har en ny hemsida!

Surfa in på www.folkkampanjen.se

Foto: Lasse Karlsson

På 1 maj var det mycket solflaggor i Vänsterpartiets tåg från Medborgarplatsen till Kungsträdgården i Stockholm. När vi sjöng "Kärnkraften ska stoppas, aldrig ger vi upp!" var gensvaret starkt.

Våra kontaktuppgifter

Folkkampanjen mot Kärnkraft-Kärnvapen
Tegelviksgatan 40, 116 41 STOCKHOLM
Telefon: 08 84 14 90
e-post: info@folkkampanjen.se
hemsida: www.folkkampanjen.se
Vårt PlusGiro är 30090-5

Medlemsavgiften är 350 kr för stödmedlemmar, 250 kr för vanligt medlemskap, 50 kr för familjemedlemmar och 125 kr för pensionärer, arbetslösa och ungdomar.

Redaktör och ansvarig utgivare för Medsols är Eia Liljegren-Palmær. Telefon 0573-21 337.
E-post: eia_liljegren@swipnet.se

Inför EU-valet

Det är Miljöpartiet och Vänsterpartiet som är mest tydliga och konsekventa i sitt motstånd mot kärnkraften. Centerpartiet och Socialdemokraterna är splittrade i frågan och mindre tydliga, medan de andra borgerliga partierna (Folkpartiet, Kristdemokraterna och Moderaterna) tillsammans med Sverigedemokraterna och Piratpartiet är klart positiva till kärnkraften.

För oss kärnkraftsmotståndare är det ett viktigt val eftersom de kandidater som väljs in i Europaparlamentet kommer vara med och utforma många lagar och avtal – bland annat TTIP (Transatlantic Trade and Investment Partnership).

TTIP förhandlas just nu (i slutna rum) och det finns en

stor oro för att den kommer att innebära att Sverige skulle kunna stämmas av ett multinationellt företag om vi beslutar oss för att utveckla kärnkraften. Det finns också diskussioner inom EU om att ge subventioner till kärnkraften – på samma sätt som man subventionerar förnybar energi.

Därför är det oerhört viktigt att alla går och röstar den 25 maj. Oavsett partitillhörighet så finns det möjlighet att rösta på en kandidat som vill utveckla kärnkraften. Du som, i vanliga fall, brukar rösta borgerligt, har alltså ett val; antingen röstar du på ditt parti eller också väljer du att rösta in en kandidat från ett annat parti som vill utveckla kärnkraften eftersom kärnkraften är en fråga som står över vänster-höger-problematiken.

Att rösta bort kärnkraften är av vital betydelse.

De svenska kärnkraftverken håller på att rasa ihop – senast var det Oskarshamn 3 som de tvingades snabbstoppa – och det är bara en tidsfråga innan alla måste pensioneras. Om vi då har "kärnkraftskramande" parlamentariker och en likaså regering kommer deras beslut bli att bygga nya kärnkraftverk. Då kommer vi att vara fast i det beslutet under vår livstid. Våra barn och barnbarn kommer tvingas leva i den osäkerheten som det innebär att ha kärnkraftverk i drift i närheten.

Var med och rösta in kärnkraftskritiska parlamentariker i Europaparlamentet.

Rösta i EU-valet den 25 maj!
Petra Modée

Foto: Björn Laczay/Flickr/CC-BY

Det är viktigt att alla går och röstar den 25 maj, skriver Petra Modée och Birger Eneroth.

EU-valet och kärnkraften

Vi får inte glömma att rösta i EU-valet. Mycket står på spel.

Vi bör verka för att EU förbättrar sina kärnsäkerhetsdirektiv. Alla länder skulle ju drabbas av en kärnkraftkatastrof och av ökad risk för kärnvapenspridning. Det är alltså i allas intresse att förebygga sådant.

Risker för kärnvapenspridning bör betonas mer i nya direktiv. Det är viktigt att här se "hela livscykeln hos kärnkraftverken". "Radioaktiva utsläpp ska undvikas" – "i samtliga faser av den kärntekniska anläggningens livscykel", som det står i ett förslag till direktiv.

Energiföretagen bör ta ansvar – också i form av tillräckliga försäkringar mot olyckor. Det gör de inte idag. Det en otillåten subvention. Varje land bör ha strängare myndigheter.

Den generation som har nytta av energin bör ta hela kostnaden för den, inklusive försäkringskostnaden för olyckor. Och avfallshantering. "Polluter pays principle", den som förorenar bör betala. Vi bör försöka leva så. Och förebygga skador hellre

än att förorsaka dem. EU:s tillsyn bör bli mer omfattande och oberoende av landgränser, för att motverka säkerhetsbrister. Starkare säkerhetskultur i alla kärntekniska anläggningar i EU, oberoende av i vilket land de ligger.

Målet bör vara "högsta tänkbara säkerhetsnivåer". Även FN bör ställa stränga krav. Man bör inte glömma att människor kan göra fel av brist på kunskap, av slarv och dessutom till och med av uppsåt. Olyckor ska förebyggas – icke förorsakas.

Det handlar om grundvärderingar och människosyn. Etik och moral. Hänsynslöshet mot kommande – och nuvarande – generationer och mot andra länder är inte ok.

Det är nog bra om vi är teknikoptimister – men vi bör undvika naivitet, girighet och kortsiktighet. God teknik kan utvecklas och spridas i hela EU. För allas säkerhet. Nu och för framtiden.

Samma höga krav bör gälla i hela EU så att rättvis konkurrens mellan företag i olika länder inte äventyras. Låt industrin konkurrera på ansvarsfulla och lika

villkor med hänsyn till långsiktig hållbarhet – inte genom låga säkerhetskrav.

Satsa på forskning och teknisk utveckling. För mindre sårbarhet i samhället och tryggare elförsörjning. Och så att risken för kärnvapenspridning minskar. Vår industri kan satsa på ny teknik för långsiktig social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. För jobb och välfärd.

Ingen uranprospektering bör tillåtas. Vi kan använda energi effektivare och bygga ut vindkraft, sol- och vågenergi.

Kärnkraft och fossil energi behövs inte. De bör avvecklas. Nu. Det blir bara dyrare att vänta.

Vi bör verka för strängare EU-direktiv om kärnsäkerhet och Euratom-fördraget bör avvecklas. Kärnkraften bör rimligen inte få äventyra välfärden för människor – kärnkraftverk, som inte ens betalar försäkringar mot olyckor.

Vi bör alla vara aktiva inför EU-valet och kräva en mer ansvarsfull EU-politik. Glöm inte att rösta i EU-valet. Det spelar roll vilka politiker vi väljer.

Birger Eneroth

Första maj i Stockholm

Eduardo Hornos Ledoux, vår kanslist, hade arrangerat demonstrationen i den starka vinden från Medborgarplatsen till Kungsträdgården. Han spelade gamla medryckande antikärnkraftlåtar. Både meddemonstranterna

Värmland mot Kärnkraft 13 mars:

Till minne av Fukushima

Värmland mot kärnkraft anordnade en mycket bra och välbesökt manifestation den 13 mars till minnet av treårsdagen av reaktorhaveriet i kärnkraftverket Fukushima Daiichi. Fortfarande pågår katastrofen med fatala humanitära och ekonomiska konsekvenser.

"Jordbävningar kan vi inte undvika, men vi kan undvika konsekvensen att stora områ-

den blir radioaktivt kontaminerade – om vi slutar använda kärnkraft som energikälla!" var budskapet som alla instämde i.

Trots snålblåsten var manifestationen välbesökt. Det hölls tal, sjöngs och medlemmar ur arbetsgruppen gjorde en bejublad gatuteaterföreställning om avfallshanteringen. Stämningen var hög och kampviljan stor.

Värmland mot kärnkraft har också haft en lyckad studiecirkel

En bejublad gatuteaterföreställning om avfallshanteringen, sång, musik och dans.

Vattenfall skall leda energiframtiden

Kaffet nästan fastnade i Khalsen på mig när jag i riksdagsdebatten förra veckan hörde näringsministern säga att Vattenfall ska vara ledande i energiomställningen. Vad är det manne för energiomställning som hon tänker på? Vattenfall som vill bygga nya kärnkraftverk i Sverige, Vattenfall som vill bygga fem nya kolkraftverk i Tyskland. Vattenfall som har gjort en av de sämsta affärerna under min livstid i och med köpet av kraftverket Noun i Holland. Som gräddde på moset

kom så tillkännagivandet att Vattenfall har utsett Magnus Hall till ny vd. – Jag tycker det är ett väldigt spännande företag och just energifrågorna intresserar mig speciellt. Det kan man se på hur jag engagerat mig i de frågorna, sa han på Ekot.

Under sin tid som vd för Holmen har Hall ofta föresprakat en satsning på kärnkraft som han tycker är en bra energikälla.

På presskonferensen i onsdags pekade Hall ut klimatfrågan som den viktigaste inför framtiden. Men han ville inte ge några kon-

Foto: Lasse Karlsson

en med FMKK:s härliga solar som
n. Roland von Malmberg sjöng och
ter och åskådare sjöng med!

Kushima

om alternativen. Vill ni veta mer om detta gå in på deras hemsida (www.varmlandmotkarnkraft.se), där finns all information. Där finns också flygbladstexter, informationsmaterial och en utställning.

Även på första maj var värm-länningarna på hugget. Med vajande solfanor visade de sig runt om i stan. Ett vackert inslag i kampen för en bra livsmiljö.

Foto: Värmland mot Kärnkraft

isik och tal i Karlstad 13 mars.

omställningen

kreta förslag på hur Vattenfall ska nå sina utsläppsmål förrän han satt sig in mer i företaget.

Om Vattenfall ska bli ledande i energiomställningen så måste staten ge dem ordentliga direktiv. I dessa ska det stå att de ska atsa på alternativen, fasa ut kärnkraften och sluta driva rovpolitik i Tyskland. Sådana direktiv behövs Annie Lööf om Vattenfall ska leda energiomställningen och om vi ska klara miljömålen

Eia Liljegren-Palmær

Vi gratulerar Ingeborg!

Ingeborg Kleinhans, en av våra äldsta, fortfarande aktiva, medlemmar har nyligen fyllt 90 år. Många av er kommer säkert ihåg Ingeborgs temperamentsfulla inlägg på våra möten dit hon kom med rullväskan full av viktiga papper.

Ingeborg har varit med i Folkkampanjen sedan starten. Efter folkomröstningen ingick hon i vårt internationella utskott och deltog i mängder med konferenser runt om i Europa. Särskilt varmt är hennes intresse för WISE (World Information Service on Energy, med säte i Amsterdam) vars svenska representant hon har varit i många år.

Ingeborg, som kom till Sverige i början av 1950-talet, är präglad av andra världskrigets upplevelser med bland annat bombnätter i skyddsrum i storstaden Hannover där hon växte upp.

Ingeborg Kleinhans.

oss utvalda viktiga artiklar och information, någonting vi uppskattar mycket! Länge leve Ingeborg!

För ett Kärnkraftsfritt Bottenviken:

Växande motstånd i Sverige mot ett kärnkraftverk i Pyhäjoki

Nätverket tillsammans med 33 organisationer står bakom ett gemensamt svar med starkt kritiska synpunkter på Fennovoimas Miljökonsekvensbeskrivning för kärnkraftverket. Till svaret bifogades dagsläget för de namninsamlingar som pågår. Det var då cirka 2000 namnunderskrifter samt en länk till nät-namninsamlingen med de 1 111 namn som fanns där då. Dessutom vet vi att många andra organisationer och privatpersoner också har skickat in sina kritiska synpunkter till Naturvårdsverket.

Den 17 mars startade nätverket en stor namninsamling riktad till finsk regering och riksdag inför behandlingen av Fennovoimas ansökan om komplettering av 2010 års principbeslut om att tillåta ett nytt kärnkraftverk i Pyhäjoki.

Namninsamlingen kommer också att användas för att påverka svenska politiker. Det finns

inga geografiska begränsningar för att skriva på.

Sprid namninsamlingen på nätet eller samla in namn och skicka in – vi måste få ihop tusentals namn! Se annons nedan.

Följ vad som händer på nätverkets hemsida: karnkraftsfritt.wordpress.com.

Per Holmqvist har tagit på sig att uppdatera hemsidan varje vecka. Är det någon som vill hjälpa till så hör av er till honom 070-362 30 18, per@nordansmak.se

Följ vad som händer på nätverkets Facebooksida: www.facebook.com/groups/karnkraftsfritt.bottenviken/

För alla er som inte har tillgång till datorer så går det bra att skicka in namnunderskrifter med vanlig post. Adress: Lena Lagerstam, Ytterträskvägen 90, 95042 Morjärv.

Namninsamling mot ryska planer på att bygga kärnkraft i Finland

Nätverket Kärnkraftsfritt Bottenviken med kontaktpersoner längs hela Norrlandskusten uppmanar alla att skriva under: www.skrivunder.com/ja_till_karnkraftsfritt_bottenviken_och_kvarken Det är tillåtet och önskvärt att skriva under både på papper och på nätet. Sprid länken vidare – det har betydelse!

Läs mer om Nätverket och planerna på bygget: <http://folkkampanjen.se>

Foto: Benita Eklund

Folkkampanjen på plats i Almedalen 2013.

Almedalen – here we come!

Nu börjar det dra ihop sig till årets Politikervecka i Almedalen.

Självklart har Folkkampanjen tänkt delta. I år har vi dock ett mindre ambitiöst program än i följ. Förutom att Tomas Käberger håller ett seminarium kommer också Milkas och Värmland mot kärnkraft att ha seminarier i Almedalen. Milkas kommer att ge sina synpunkter på avfallsfrågan ur ett EU-perspektiv.

Först på morgonen kommer vi få höra en delrapport från Folkkampanjens eget "forskarlag" som under våren grävt i diarierna, intervjuat myndighetspersoner och experter för att få fram sanningen kring de så kallade "vilande värden". Vill du veta mer? Lyssna på seminariet "Hur mycket radioaktivitet kan vi tåla?" den 3 juli kl. 9.00-9.45 i Almedalen.

Under hela veckan kommer vi också att ha vårt tält bemannat. Och naturligtvis kommer många solflaggor att vaja i Visby!

Sprid vår broschyr

Inför supervalåret har Folkkampanjen givit ut broschyren "Det är du som väljer – argument mot kärnkraft", den är på åtta A5-sidor. Tanken är att broschyren huvudsakligen ska användas vid viktiga arrangemang, konferenser och möten. Den finns att ladda ner som pdf-fil på vår hemsida.

Den som behöver exemplar av broschyren för något möte kan också vända sig till Eduardo Hornos Ledoux på kansliet, tel 08-841 490

Höstmöte 2014

Vi kommer naturligtvis att arrangera ett höstmöte även i år. Tid och plats har inte bestämts ännu. Information om detta kommer att finnas på vår hemsida och i det månatliga nyhetsbrevet som alla medlemmar får som har skickat in sin e-postadress till kansliet. Har du inte gjort det så gör det. Det är det snabbaste sättet för oss att få ut information på. Skicka adressen till info@folkkampanjen.se.

Hoppas vi ses i Almedalen eller på höstmötet.

Åsa Mobergs bok övertygar

Åsa Moberg har skrivit en dagsaktuell bok om kärnkraften, *Ett extremt dyrt och livsfarligt sätt att värma vatten*. I boken förtydligar hon också att kärnkraft är tekniskt krånglig, vilket är en del av livsfarligheten. De stora olyckor som skett kan i stor utsträckning hänföras till den mänskliga faktorn. Och den går knappast att bortrationalisera helt.

Första delen av boken är en genomgång av kärnkraftens historia, med tyngdpunkt på hur kärnkraften växte fram i Sverige. Hon beskriver processen på ett sakligt och korrekt sätt, utan irriterande övertoner i form av moraliseringar och dyligt. Boken borde därför kännas behaglig och informativ att läsa även för dem som fortfarande tror på kärnkraftens välsignelser.

Förhoppningsvis bidrar därför boken till en sakligare energidebatt i Sverige. Detta kan vara extra värdefullt just nu när också till exempel ekonomen Klas Eklund bytt fot och frångått sin tidigare kärnkraftsvänlighet mot bakgrund av att det helt enkelt blir för dyrt. Speciellt som andra möjligheter är inom räckhåll.

Av boken framgår att både i Sverige och internationellt ligger oftast starka militära intressen bakom kraven på att

bygga kärnkraft. Kopplingen till kärnvapen är uppenbar för de insatta.

Åsa Moberg går igenom haverierna i Harrisburg, Tjernobyl och Fukushima och den desinformation om olyckornas omfattning och konsekvenser som kraftbolagen strött omkring sig. Intressant är funderingen över att en av anledningarna till att Ryssland lät Ukraina bli en självständig stat 1989 var att man insåg de enorma framtida kostnaderna för Tjernobylkatastrofen.

Även kraftbolagens systematiska underskattning av kostnaderna för nya reaktorer exemplifieras, bland annat med Olkiluoto där

kostnaderna idag är tre gånger högre än vad finska riksdagen fick höra inför beslutet. Åsa lyfter också fram det för många okända haveriet i Ågestareaktorn utanför Farsta 1 maj 1969.

Boken belyser förstas avfallsproblematiken och hur undermålig den svenska KBS-metoden är med tanke på att avfallet måste hållas åtskillt från biosfären i minst 100 000 år framöver. Även framtidens rivning av reaktorerna belyses. Den medför betydande kostnader och risker.

På ett förtjänstfullt sätt gör Åsa Moberg en utförlig genomgång av läget internationellt för kärnkraften idag. Många planer finns men stannar ofta på ritbordet. Ett aktuellt exempel är Tjeckien, där man helt nyligen övergivit planerna på nya reaktorer i Temmelin. Det skulle faktiskt förvåna mig om de finska planerna på en ny reaktor i Pyhäjoki blir verklighet.

Sammanfattningsvis kan boken tjäna som en uppslagsbok om kärnkraften, den innehåller mycket fakta. Det är omöjligt att i denna recension ta upp all värdefull information som finns i boken. Den bör därför läsas av alla aktiva inom kärnkraftsmotståndet.

Vad jag trots allt saknar i boken är en plan för hur den

Foto: Cato Lein/Natur och Kultur

På ett sakligt och korrekt sätt beskriver Åsa Moberg kärnkraftens historia i sin nya bok.

svenska kärnkraften kan avvecklas. Kapitlet om alternativen är tämligen fragmentariskt och saknar en helhetsbedömning. Det är min förhoppning att Åsas

nästa bok får titeln "Så här kan Sveriges kärnkraft avvecklas".

Göran Bryntse, Tekn Dr Ordf. i SERO

Kärnkraftens konsekvenser

Efter att det nästan har varit ett vakuum när det gäller böcker om kärnkraftens konsekvenser har vi nu tre stycken att välja på! Av Maj Wechseltmann, Åsa Moberg och så det senaste tillskottet: en utomordentligt bra bok av Gösta Elmquist och Bo Levin. Boken *Kärnkraften – himmel och helvete* är skriven med journalistiskt flyt och den spänner över hela fältet från uranbrytning till alternativen. De historiska tillbakablickarna gör att allt hänger ihop. Författarna har intervjuat drabbade, i Sverige, Ukraina och Japan. Som till exempel i avsnittet om hur Sverige drabbades av cesiumnedfallet från Tjernobyl och den inverkan detta fortfarande har bland annat på rennäringen. Eller jakten på uran och uranbrytningens konsekvenser. De har också gått igen "rapportträsket", som de kallar alla de otaliga rapporter som skrivits om verkningarna av olyckorna. Den är föredömligt rik på källhänvisningar och referenslitteratur.

Vad mer kan man önska? Jo att någon med pedagogisk kunskap kunde göra en studiehandledning, så att våra lokalgrupper kunde ordna studiecirkel!

Eia Liljegren-Palmær

Boken är utgiven på Heidruns förlag och kan köpas direkt från förlaget www.heidruns.se eller från info@folkkampanjen.se. Priset är 200 kr + porto.

Vet du någon som vill bli medlem?

Just nu erbjuder vi medlemskap för 2014 för **endast 50 kr!** Betalas till vårt plusgiro: 3 00 90 - 5
OBS! Ange: Namn, adress, tfn samt e-postadress.

FACEBOOK

Folkkampanjen finns förstås också på Facebook. Följ oss där!
<https://www.facebook.com/groups/folkkampanjen/>

Visa att du stöder kampen

Förutom de klassiska t-tröjorna har vi också långärmade svarta tröjor med litet solmärke, muggar, dekal, solknappar, tygmärken och klistermärken.

Tygkassen och tröjorna är både ekologiska och rättvisemärkta.

Några prisexempel:

Tygkasse med solmärke 100 kr
Små pins med enbart sol 20 kr
Klassisk soltröja, vit t-shirt 165 kr
Långärmad svart tröja 295 kr
Muggar, mörkblå eller beige, i stengods 85 kr styck

Om du bor i Stockholm med omgivning kan du kontakta kansliet på 08-84 14 90 så kan du köpa där.

Annars beställer du på mejlen eller med vanligt brev. Se adresser i "Våra kontaktuppgifter" på första sidan av Medsols.

Mer information och varor finns på www.folkkampanjen.se

